

Особистісна готовність майбутніх психологів до роботи у кризових ситуаціях як передумова ефективної роботи в бізнесі та державному секторі

*Юрій Шинкаренко,
аспірант спеціальності «Психологія»,
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м.Київ, Україна,
e-mail: shynkarenkooyv@krok.edu.ua*

Проблема готовності здобувача вищої психологічної освіти до майбутньої професійної діяльності викликає значний інтерес у наукових колах свідченням чому є значна кількість теоретичних та емпіричних досліджень різних аспектів психологічної готовності студентів-психологів до побудови кар'єри за фахом. При цьому у поле уваги дослідників потрапляє як загальна особистісна готовність, так і її змістовні елементи – емоційна, волевовольова, мотиваційна готовність. Це підтверджує той факт, що проблема готовності студента-психолога до здійснення професійної діяльності, станом на сьогоднішній день є значущою та актуальною. Особистісна готовність студента дозволяє йому успішно демонструвати свої професійні здобутки, ефективно використовувати знання, вміння та навички, зберігати накопичений досвід і ефективно орієнтуватися при виконанні професійних завдань. Вона допомагає фахівцеві швидко адаптуватись до умов праці і подальшого кар'єрного зростання. Отримавши диплом про психологічну освіту, теоретично випускник готовий здійснювати професійну діяльність, проте виникає питання, наскільки він готовий до роботи у кризових ситуаціях.

Якщо є відповідність психічних можливостей працівника професійним вимогам, то говорять про його психологічну готовність до професії. Якщо ж такої відповідності немає, то професійна діяльність може стати складною, неефективною, вимагати занадто великої кількості ресурсів. З огляду на це, під психологічною готовністю до професійної діяльності М. Гринців розуміє такий рівень особистісного розвитку фахівця, який дає йому змогу долати труднощі адаптації до професії та ефективно реалізовувати увесь спектр професійних завдань [1].

У загальнопсихологічному контексті особистісна готовність визначається як короткостроковий або тривалий стан професійно важливих психологічних функцій, що за умови достатньої сформованості внутрішніх ресурсів особистості забезпечують високу ефективність та психоемоційний комфорт при здійсненні того чи іншого виду діяльності [2].

Особистісна готовність майбутніх психологів до роботи у кризових ситуаціях є важливою складовою їх професійної підготовки, оскільки саме вміння реагувати на виклики, пов'язані зі стресом, конфліктами, та нестабільністю, визначає ефективність їхньої діяльності. У бізнес-середовищі психологи нерідко стикаються з проблемами організаційного клімату, кризами мотивації працівників, а також необхідністю впровадження змін, які можуть викликати опір з боку співробітників. Ефективне подолання таких ситуацій залежить від

здатності психолога зберігати емоційну стійкість, приймати раціональні рішення та допомагати іншим адаптуватися до змін [3].

Аналогічно, у державному секторі професійна діяльність психолога може бути пов'язана з наданням допомоги людям, що опинилися у надзвичайних ситуаціях, соціальною реабілітацією постраждалих або підтримкою працівників екстрених служб [4]. В таких умовах особистісна готовність передбачає наявність стресостійкості, емпатії, здатності до швидкої адаптації, а також професійних навичок управління кризовими ситуаціями. Розвиток цієї готовності у майбутніх фахівців вимагає інтегрованого підходу, що включає спеціальну освіту, практичну підготовку та розвиток необхідних особистісних якостей, зокрема, емоційного інтелекту та саморегуляції.

Таким чином, формування особистісної готовності до роботи у кризових ситуаціях є ключовою передумовою професійної успішності психологів, незалежно від того, працюють вони у бізнесі чи державному секторі.

Список використаних джерел

1. Гринців М. В. *Особливості саморегуляції майбутніх психологів як чинник їхнього професійного становлення: дис. ... канд. психол. наук: 19.00.07 / Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка. Київ, 2016. 262 с.*
2. Колесніченко О. С. *Сучасний стан розроблення проблеми психологічної готовності до професійної діяльності. Психологічна готовність військовослужбовців Національної гвардії України до службово-бойової діяльності поза межами пункту постійної дислокації: монографія / Колесніченко О. С., Мацегора Я. В., Воробйова В. І. та ін. Харків: Нац. акад. Нац. гвардії України, 2016. С. 8–21.*
3. Колесніченко О. С. *Марцегора Я.В. Воробйова В.І. Сучасний стан розроблення проблеми психологічної готовності до професійної діяльності. Психологічна готовність військовослужбовців Національної гвардії України до службово-бойової діяльності поза межами пункту постійної дислокації : монографія. Харків : Нац. акад. Нац. гвардії України, 2016. Підрозд. 1.1. С. 8–21.*
4. *Вовк В. О. Професійно-особистісні якості бізнес-психолога. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Психологія»: науковий журнал. Острог: Вид-во НаУОА, червень 2022. № 15. С. 20–24. DOI: 10.25264 / 2415–7384–2022–15–20–24*
5. *Таїматов В. Особливості професійної діяльності психологів державної служби України з надзвичайних ситуацій в умовах війни. Проблеми екстремальної та кризової психології. 2022. № 1 (3). С. 30–38. URL: <http://dcpp.nuczu.edu.ua/uk/3–15.html> (дата звернення: 18.11.2024).*